

DYREKTOR: JERZY WALDEN
DYR. ARTYSTYCZNY: MARIAN GODLEWSKI
KIEROWNIK LITERACKI: STEFAN KUCZYŃSKI
SEZON TEATRALNY 1946/47

PYGMALION

KOMEDIA W 5 AKTACH BERNARDA SHAW'A
PRZEŁOŻYŁ Z ANGIELSKIEGO RYSZARD ORDYŃSKI

PROGRAM

Pygmalion

komedia w 5 aktach Bernarda Shaw'a
przełożył z angielskiego Ryszard Ordyński

W roli Alfreda Doolittle'a wystąpi
znakomity artysta sceny i ekranu

Jan Kurnakowicz

O S O B Y :

Profesor Henryk Higgins	Marian Godlewski
Pani Higgins	Julia Elsnerówna
Pułkownik Pickering	Jan Korczyński
Pani Eynsford Hill	Maria Naglerowa-Godlewska
Klara, jej córka	Anna Jakowska
Fred, jej syn	Zenon Burzyński
Alfred Doolittle	JAN KURNAKOWICZ
Liza, jego córka	Janina Martynowska
Pani Pearce	Jadwiga Hańska
Przechodzień	Feliks Dobrowolski
Sarkastyczny przechodzień	Stanisław Kubiński
I. przechodzień, który skrył się przed deszczem	Bogusław Kozak
II. przechodzień, który skrył się przed deszczem	* * *
Pokojówka	* * *

Rzecz dzieje się w Londynie

Akt I — na ulicy w Londynie. Akt II i IV — w pracowni prof.
Higgins'a. Akt III i V — u pani Higgins.

Reżyseria: Marian Godlewski

Asystent reżyserski: Halina Świątek-Dzieduszycka

Scenografia: Aleksander Jędrzejewski i Wiesław Lange

Ongiś, gdy bogowie ze szczytów Olimpu schodzili na ziemię i brali bezpośredni udział w życiu śmiertelników, panował na wyspie Cypr król-rzeźbiarz, Pygmalion. Ponieważ był królem, stać go było na rzeźbę w kości słoniowej — i dnia pewnego wyrzeźbił posąg dziewicy tak cudny, iż zdawał mu się być żywym. Rozkochał się tedy w posągu-dziewicy, którą nazwał Galateą, i póty błagał panią cypryjską, boginię Afrodytę, póki — wzruszona jego miłością — posągu nie ożywiła. Wówczas Pygmalion poślubił Galateę.

Tyle legenda, legenda wykorzystywana niejednokrotnie przez pisarzy (w starożytności Sofokles, w nowszych czasach J. J. Rousseau) i plastyków (malowidła Girodet'a i rzeźba Falconet'a), a zręcznie i pomysłowo użyta przez złośliwego Irlandczyka, *George'a Bernarda Shaw'a*, jako kanwa do sztuki teatralnej „Pygmalion”. Sztuka wszelako nie mówi o wyspie cypryjskiej, ani o czasach mitycznych. — Rzecz dzieje się w wieku XX w Anglii. Pygmalionem, w przenośni, jest profesor Higgins, który z surowego materiału — kwaciarki ulicznej, wyrzeźbia posąg — kobiety zewnętrznie ukształconej towarzysko i wychowanej i, który — ponosi tego skutki. Ale autorowi nie chodzi w komedii o samo tylko, inaczej ujęte, powtórzenie dziejów mitycznego rzeźbiarza. G. B. Shaw od wczesnej młodości miał oczy otwarte na kwestie społeczne i był socjalistą. Pisywał traktaty socjalistyczne z pasją nie mniejszą od utworów dramatycznych. — I w „Pygmalionie” zajął go problem różnicy startu życiowego, moralności mieszczańskiej i kapitalizmu. Czy stworzenie, walczące o byt na ulicy, brudne, nieoświecone, pozbawione właściwego kierunku i opieki, jest rzeczywiście gorsze od wystrojonej, puste, burżuazyjnej panny,

czy też przy zmianie warunków bytu zmieni też i swą świadomość? Oto główny problem sztuki G. B. Shaw'a. Wszystkie inne są w komedii tej wtórnymi. Zagadnienie, na które ma dać odpowiedź sztuka również nie jest nowe. Wskazywali na nie i inni. Ale jedynie Shaw umiał ubrać je w lekką i zręczną szatę sceniczną, przepoić właściwą sobie ironią i paradoksalnymi sytuacjami lub powiedzeniami — a jednocześnie przepoić, obok komizmu, mgiełką pesymizmu i znaleźć jeszcze czas i miejsce na roztrząsanie problemu społecznego lub moralności mieszczańskiej.

Jak wszystkie sztuki Shaw'a „Pygmalion“ wymaga większego wysiłku aktora i reżysera, niż to się może zdawać widzowi, rozkoszującemu się zabawnym zwrotem lub niezwykłością sytuacji. Autor bowiem „Majora Barbary“ i „Św. Joanny“ często zdaje się nie liczyć z widzem. Psychologizuje, nie zaznacza dość wyraźnie indywidualności osób swych utworów, kaprysi w stylu czy w wykończeniu kwestii i scen. Wszystkie te trudności musi pokryć umiejętna gra i reżyseria. To też, pragnąc dać „Pygmaliona“ w pełni jego ideowej i sceniczej wartości, reżyseria i aktorzy Teatrów Dolno-Śląskich swą usilną pracą sprawili, że utwór Shaw'a na scenie Teatru Miejskiego we Wrocławiu ukazuje się w doskonałej obsadzie i, że słusznie będzie mógł być uznany za jedną z perełek w twórczości G. B. Shaw'a i za jedną z cenniejszych pozycji repertuaru we Wrocławiu.

Napisany był „Pygmalion“ jeszcze przed pierwszą wojną światową w r. 1912, a już podczas 1-ej wojny grany był we wszystkich krajach cywilizowanych i do dzisiaj cieszy się zasłużonym powodzeniem na scenach świata.

Smk